

Református Szemle

Az Erdélyi Református Egyházkerület,
a Királyhágómelléki Református Egyházkerület
és az Evangélikus–Lutheránus Egyház
hivatalos lapja

Százkilencedik évfolyam
2016. március–április

2

Református Szemle

Alapítás: 1907

Kéthavonta megjelenő teológiai tudományos folyóirat
Kiadja az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa

FÓSZERKESZTŐ

Dr. ADORJÁNI ZOLTÁN

e-mail: adorjani@proteo.hu, tel.: 0744-989-052

FELELŐS SZERKESZTŐ

Dr. BUZOGÁNY DEZSŐ

e-mail: buzogany@proteo.hu, tel.: 0744-254-208

MUNKATÁRSAK

Dr. Balogh Csaba

Dr. Geréb Zsolt

Dr. Kolumbán Vilmos József

Drd. Benkő Tímea

Dr. Molnár János

Dr. Pásztori-Kupán István

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

THEOLOGIA BIBLICA

Dr. Herczeg Pál (Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara – HU)

Dr. Marjovszky Tibor (Debreceni Református Hittudományi Egyetem – HU)

THEOLOGIA PRACTICA

Dr. Fekete Károly (Debreceni Református Hittudományi Egyetem – HU)

Dr. Fekete Csaba (Debreceni Református Hittudományi Egyetem – HU)

THEOLOGIA SYSTEMATICA

Dr. Szűcs Ferenc (Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara – HU)

Dr. Fazakas Sándor (Debreceni Református Hittudományi Egyetem – HU)

HISTORIA ECCLESIAE

Dr. Dienes Dénes (Sárospataki Református Hittudományi Akadémia – HU)

Dr. Ferenc Postma (Vrije Universiteit Amsterdam – NL)

ISSN 0254-4458

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 400079 Kolozsvár, Király utca (str. I. C. Brătianu) 51. sz.

Telefon: 0264-592-453

Bankszámla: BCR Cluj – RO66RNCB0106026604570001

Megrendelés: e-mail: iratterjesztes@reformatus.ro

Kéziratokat nem őrzünk meg, és nem küldünk vissza

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós
Sajtóközpontjának nyomdájában

Református Szemle

2016. MÁRCIUS–ÁPRILIS
2. SZÁM
CIX. ÉVFOLYAM

THEOLOGIA BIBLICA

- Kustár György: *Szerethető-e a történeti Jézus? Rudolf Bultmann történelem- és szerezetértelmezése*.....127

THEOLOGIA PRACTICA

- Tunyogi Lehel: *A missziói parancs érvényessége a presbiteri szolgálatra nézve* 160

THEOLOGIA SYSTEMATICA

- Visky S. Béla: *Jankélévitch metafizikája és emberképe, valamint a megbocsátás. II.* 169

HISTORIA ECCLESIAE

- Kolumbán Vilmos József: *A református népoktatás elvi alapjai. Népiskolai reformjavaslatok*.....191

VARIA

Bibliopolium

- Papp György: *A Református Szemle repertóriuma. 1908–2012.*
Összeállította Kozma Zsolt 202
- Kolumbán Vilmos József – Sípos Gábor: *Jézus Krisztus egyháza.*
Az egyháztörténet vázlatá 204
- Kovács Krisztián: Sándor Fazakas (Hg.) – Georg Plasger (Hg.): *Geschichte erinnern
als Auftrag der Versöhnung. Theologische Reflexionen über Schuld und Vergebung*.....210

Novum

- Simon János: *A VI. Erdélyi Teológus-Doktorandusz Konferencia* 215
- Doktori címét szerzett Papp György.....216
- Papp György: *Kálvin és Körös-Zsombomosz „párbeszéde” a szabad akaratról
az Institutióban* 217
- Adorjáni Zoltán: *Emlékezés dr. Eszenyeiné dr. Széles Mária professzor*.....227
- Emlékezés dr. Eszenyeiné dr. Széles Mária professzorra*.....229
- Dr. Eszenyeiné dr. Széles Mária publikációi és kéziratos munkái* 231

THEOLOGIA BIBLICA

- György Kustár: *Can the Historical Jesus Be Loved? The History- and Love-Interpretation of Rudolf Bultmann*
Kann der historische Jesus geliebt werden? Rudolf Bultmanns Interpretation von Geschichte und Liebe
Est-il aimable le Jésus historique? L'interprétation d'histoire et d'amour de Rudolf Bultmann 127

THEOLOGIA PRACTICA

- Lehel Tunyogi: *The Impact of Jesus' Commissioning of the Disciples on the Ministry of the Presbyters*
Die Gültigkeit des Missionsbefehls im Dienst des Presbiter
La validité d'ordre missionnaire quant au service presbiteral 160

THEOLOGIA SYSTEMATICA

- Béla S. Visky: *The Problem of Forgiveness in the Context of the Metaphysics and Anthropology of Vladimir Jankélévitch. II.*
Metaphysik und Menschenbild von Jankélévitch, und die Verzeihung. II.
La métaphysique et l'image d'homme de Jankélévitch, de même que le pardon. II. 169

HISTORIA ECCLESIAE

- Vilmos József Kolumbán: *The Theoretical Foundations of the Reformed Education*
Die Prinzipien des reformierten Volksunterrichts
Les bases de principe de l'enseignement populaire réformé 191

VARIA

Bibliopolium

- György Papp: *A Review of Zsolt Kozma (ed.), Index to Református Szemle (Reformed Review) Zsolt Kozma (Hrsg.): Das Repertorium der Reformierten Rundschau. 1908–2012.*
Le répertoire de la Revue Réformée. 1908–2012. Rédigé par Zsolt Kozma 202
- Vilmos József Kolumbán – Gábor Sipos: *A Review of István Juhász, The Church of Jesus Christ. Sketches of Church History*
István Juhász: Die Kirche Jesu Christi Skizzierte Kirchengeschichte
István Juhász: L'Église de Jésus Christ. Précis de l'histoire ecclésiastique 204
- Krisztián Kovács: Sándor Fazakas (Hg.) – Georg Plasger (Hg.): *Geschichte erinnern als Auftrag der Versöhnung. Theologische Reflexionen über Schuld und Vergebung* 210

Novum

- János Simon: *The 6th Symposium of Transylvanian PhD Students Das VI. Siebenbürgische Theologiedoktorandensymposion*
Le VIème Conférence Transylvaine des Doctorants en Théologie 215
- György Papp Obtained his PhD
Doktortitel für Papp György
La réception dans le grade de docteur d' György Papp 216

György Papp: <i>A “Dialogue” with Chrysostom about the Free Will in Calvin’s Institutes</i>	
<i>Das „Zwiesgespräch“ über den freien Willen von Calvin und Chrysostomos in der Institution</i>	
<i>Le »dialogue» sur le libre arbitre de Calvin et Chrysostome dans l’Institution</i>	217
Zoltán Adorjáni: <i>An Obituary of Dr. Mária Eszenyei Széles</i>	
<i>Dr. Prof. Mária Eszenyei Széles ist hingerichtet</i>	
<i>Mme Dr. Eszenyei Dr. Mária Széles a décédé</i>	227
<i>In Memoriam Professor Dr. Mária Eszenyei Széles</i>	229
<i>The Published and Unpublished Works of Dr. Mária Eszenyei Széles</i>	
<i>Veröffentlichte Schriften und handschriftliche Arbeiten von Dr. Mária Eszenyei Széles</i>	
<i>Les publications et les œuvres manuscrites de Mme Dr. Eszenyei Dr. Mária Széles</i>	231

